

To'on yó'o kían kúú uu ni taa San Pablo ni sa'an noó na ñoo Corinto

Ká'an Pablo ndisá'án

¹ Yu'ü kúú Pablo, ta kúú iin apóstol, na né'e to'on Jesucristo, tátó'on kí'o kóni mií Ndios. Ta yu'ü xí'ín ñani yo Timoteo ká'an ndü ndisá'án xí'ín ndo'ó, na kúú ñayuu Ndios ndéi ñoo Corinto xaan, xí'ín ndidaá ką ñayuu Ndios ndéi chí kuendá Acaya.

² Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee ñä manj xí'ín ndó, ta naki'o ná ñä koo va'a ini ndo.

Yó'o ká'an Pablo sa'á tändó'ó ndó'o na

³ Ná natiin Ndios, na kúú tatá sato'o yo Jesucristo, ndidaá tá'an ñäñó'ó. Mií ná kúú tatá, na daá kuití kú'ü ini sa'ä yo, ta xí'o na tändéé iní kă'ano noo yo.

⁴ Ta noón kúú na xí'o tändéé iní noo ndú'ü tein ndi ndáa mií tändó'ó ndó'o ndu, dión, dá ná ní'i iní ndu ndi koo kee ndu kí'o ndu tändéé iní noo dao ką ñayuu tá ndó'o na ndi ndáa mií tändó'ó. Dá chí tátó'on kí'o xí'o Ndios tändéé iní noó ndu'ü, kí'o dión ta'ani xí'o ndu tändéé iní noo dao ką ñayuu.

⁵ Ta sa'á ñä sá sá'ano tändó'ó ndó'o ndu kua'an sa'á to'on Cristo, sa'á ñoó sá'ano ta'ani tändéé iní ní'i ndú noo ná.

⁶ Chi tá ndó'o nío ndú, ñoó kían kédaá xí'ín ndó, dá ní'i ndo tändéé iní, ta koni ndo kąki ndó. Ta sa'á ñä xí'o Ndios tändéé iní noó ndu'ü, sa'á ñoó ní'i

ta'ani ndó tāndeé iní kée ndu'u, ta koni ndó kaki ndó. Dión, dá kī'o ta'ani na tāndeé iní noo ndó tá ndó'o ní o ndó tātō'on kī'o ndó'o ní o ndu'u.

7 Ta mián ndaq ió tāndeé iní noo ndú'u sa'a ndo, chī ná'á ndú nā sa'a nā ndó'o dáó ní o yo, sa'a nō tātō'on kī'o xí'o na tāndeé iní noo ndú'u, kī'o dión ta'ani xí'o na tāndeé iní noo ndo'ó.

8 Ñani, kóni ndu'u nā kana'á ndó sa'a tāndó'ó ká'ano nī ndo'o ní o ndú tá nī sa'an ndu chī kuendá Asia di'a. Ta ka'i ndaq nī ndo'o ndu o duú nā kī'o ndeeé iní ndu kián, sa'a nō nī ndi'i va tāndeé iní noo ndu'u nā kankuei takí ndu.

9 Ta nō kúú noo nī katóni iní ndu nā kua'an ndu kuu ndu. Ta dión nī ndo'o ndu, dá kīan ná dá'a ní kandeé iní ndu mií ndu, di'a ná kandeé iní ndu iin tó'ón diní Ndios, na dánátaki na nī xi'i.

10 Chī noón kúú nā nī dákaki nāá tiempo daá, ta mií ta'ani na dákaki nāá viti, ta kándeé iní ndu nā dákaki nāá noo ndidaá tāndó'ó ná'ano kóni dánaá nāá,

11 dá chī chíndeeé ndó ndu'u xíkā ndo nā manā noo Ndios sa'a ndu'u. Chī tá kuā ndaq o nāyuu xíkā nā manā noo Ndios sa'a ndu, dá kīan kua'a kā ví nāyuu nakī'o ndivé'e noo Ndios sa'a ndidaá nā manā kée na xí'ín ndu.

Yó'o nákani Pablo ndiva'a kō ní sa'an na nōo Corinto

12 Ta ió iin nāa kέdaá xí'ín ndu, dá ka'an va'a ndu cháá sa'a mií ndu, ta kián nā kō kútúú ta'on iní ndu sa'a ni iin nāa kée ndu, dá chī kέdaq ndu ndidaá nāa, ta kée nduq xí'ín ndino'o ini ndú noo Ndios. Ta kō kέchóon ta'on ndu nā ndichí ió nāyuu yó'o. Di'a kée nduq sa'a nā manā nī kee Ndios xí'ín ndu.

Ta dión kée ndu iin níí kúú vá noo xíonoo ndu, ta dión kéndaq cháá ką ndu xí'ín ndo'ó.

13 Ta kō ták ta'on ndu dao ką to'on, nā kían o kándaq ini ndo, o nā o kát'i'a ndó ka'i ndó. Chi ndáti yu'u nā miían kasandaá ndo kandaq ndi'i ini ndo,

14 dá chi tát'o on ki'o sa kandaq ini ndo cháá nā ndu'u kúú nā ió nāñó'ó ndó noo, ki'o dión ta'ani koo nāñó'ó ndú noo ndo tá ná kasandaá kuú nandió koo tuku sato'o yo Jesús kasaq na.

15 Ta xí'ín tandeé iní yó'o ní ka'ín saqí dinñó'ó noo ndéi ndó, dá chindeéí ndo'ó uu ta'ándá,

16 chi ní ka'ín chika'andaj noo ndéi ndó, dá ya'i ko'in chí kuendá Macedonia di'a. Ndi'i daá, nandió koo tukui noo ndéi ndó, dá kían kee ndó nā maní ko'on ndo dáya'a ndó yu'u íchí kua'án chí Judea di'a, ní ka'ín.

17 Tá ní ka'ín xí'ín ndó nā dión keei, ¿á ká'án ndó nā iin ndakána ní ka'ín xí'ín ndó? O, ¿á ká'án ndó nā kée yu'u tát'o on kí'o kée nāyuu kō ná'a Ndios, tá'an nā ká'án "jaqan" xí'ín yú'u ná, ta xí'ín nāxintóni ná ká'án nā nā "koó"?

18 Tido iin nā ndaaq kúú Ndios, ta mií ná kúú nā ná'a nā kō ká'án ndu "jaqan" xí'ín yú'u ndú, ta xí'ín nāxintóni ndú ká'án ndu nā "koó".

19 Ta sa'á Jesucristo, nā kúú dē'e Ndios, ní dāná'a yu'u xí'ín Silvano, xí'ín Timoteo noo ndo. Ta kō ká'án Jesús "jaqan" xí'ín yú'u ná, ta xí'ín nāxintóni ná ká'án nā "koó". Ta sa'a mií ná ká'án Ndios "jaqan" xí'ín yó,

20 dá chi sa'a mií Jesús xínkoo ndi'i to'on ní xí'o Ndios noo yo, ta sa'a mií ná ká'án yo "Dión ná koo" dá ná natiin Ndios nāñó'ó noo kéká'ano yó ná.

21 Ta mií Ndios kúú nā ná'a ndaaq nā ndu'u xí'ín

ndo'ó kúú ñayuu mií ná sa'á ña ndíko yo Cristo, ta mií ta'ani na kúú na ni kaxi yó kakuuó ñayuu na,

²² chi ni kani na sello ní o iin rá iin yó, chi ni xi'o na Espíritu ij ná koo na ní o yo, dá katóni ini yo ña miían ndaqa natiin yó ndidaá ká ña va'a ni kaa na tei na noo yo.

²³ Mií Ndios kúú na chíkanii xi'o kuendá sa'í, chi ná'á ná ña sa'á ña kó ní xín dákunda'í ini ndo'ó, sa'á ñoó kó ñá'á kasandaái ñoo Corinto xaæn.

²⁴ Tido ná dá'a ni ka'án ndó ña kóni ndu ka'anda ndu choon noo ndo noo ña kánian kee ndó sa'á ña kándisa ndó Jesús. Di'a ndúndéé ndu'u kéchóon ndu noo ndo, dá kadij ini ndo, chi sa ndíta toon ndó xi'ín ña ndaqa kándisa yó.

2

¹ Sa'á ñoó ni chikaq inij ña o sáa ta'oин noo ndéi ndó viti, dá ná dái'a ni dákunda'í inij ndo'ó.

² Dá chi tá ná dákunda'í inij ndo'ó, dá kían, ¿ndá yoo ki'o ña kadij iní, tá dáá? Chi ná ndáti yu'u ki'o ña kadij iní, nandei nda'í di'a na kee yu'u.

³ Sa'á ñoó ni taai iin ká tuti ñoó kosaqan noo ndo, dá kían tá ná saai noo ndéi ndó, dá kían ná dá'a ni kunda'í inij kee ná kánian ki'o ña kadij iní. Ta kándéé ká'ano inij ña tá kadij ini yu'u sa'a ndo, dá kían kadij ta'ani ini mií ndó.

⁴ Ta nda'í nda'o ni sa kuu inij tá ni taai tuti ñoó kosaqan noo ndo, chi nda ní o víi ni tar'u'u, xiní, ta xi'ín ndirá nooí ni taai ña. Tido kó ní ndukúi ña dákunda'í inij ndó. Di'a ni keei, dá kandaq ini ndo ndi ki'o kú'u inij sa'a ndo.

Kú'u ká'ano ini Pablo sa'á taa ni ya'a ni kee kuachi

5 Ió iin taa ni ya'a ni xi'o ña ni kunda'í ini yu'u, tído q duú sava'a iin to'ón yu'u ni kúnda'í inii ni kee ra, chí kuu va kaai ña ndidaá ndo'ó ni kunda'í ta'ani ini.

6 Sa kuq'á nda'o ndó ni dandó'o níq taa ñoo. Cháá dión ká ni ná kakuuán.

7 Ña kánian kee ndó viti kían kí'o ká'ano ini ndo sa'a rá, ta ki'o ndó tandeé iní noo rá, dá kían ná dá'a ni kandeé ña kunda'í ini rä dánaá ñaaá.

8 Sa'á ñoo seí nda'ávií noo ndo ña na'a tuku ndó ña kú'u ini ndo sa'a rá.

9 Chi ni tanda'í iin ká tuti ñoo kosaá noo ndo, dá ná kande'á á miían ndaá seídó'o ndó ndidaá choon sa'ándái noo ndo.

10 Chi ná xi'o ká'ano ini ndo sa'a, ta nda yu'u ta'ani kí'o ká'ano inii sa'a ná. Ta sa ni xi'o ká'ano ta'ani inii sa'a taa ñoo tá ió iin ña ni kee ra xí'ín miíí, ta sa'a mií ndó ni keei dión, chí kí'o dión kóni mií Cristo kee yó,

11 dá kían ná dá'a ni kandeé ña u'u kexíxian xí'ín yó, chí sa ná'a vá yó tátó'on ki'o mañáan.

Yó'o ni nakani ini Pablo sa'a Tito nani sa io na ñoo Troas

12 Tá ni saai ñoo Troas dána'í to'on va'a sa'a Cristo, ndato ni sonó sato'o yo Ndios ña kían dána'í to'on na ñoo.

13 Tido ko ni sá io va'a inii, chí ko ni náni'i tá'in xí'ín ñani yo Tito ñoo ñoo. Sa'á ñoo ni ka'in ndisá'án xí'ín ñayuu ndéi ñoo, dá ni keei kua'in chí kuendá Macedonia.

Dáxinkoo va'a Ndios ndidaá ña'a ndó'o yó sa'a ña ndikyo yo Cristo

14 Tido náki'oi ndivé'e noo Ndios, dá chí mií ná dákinkoo va'a ndidaá ña'a ndó'o yó sa'á ña ndíko yo Cristo Jesús. Ta noo ndú'u ni xi'o na choon dána'a ndu sa'á to'on na, dá kían tátó'on ki'o náka'ani díko támi sá'an, ki'o di'ón náka'ani to'on na noo ndidaá ñayuu.

15 Ta noo míi Ndios kúu ndu'u tátó'on iin dusa támi sá'an, ña chíñó'o Cristo noo Ndios. Chí to'on dána'a ndu náka'ani kua'an noó na kua'an kaki, xi'in noó na kua'an naá.

16 Ta to'on dána'a ndu kíán tátó'on díko ndii noó na kua'an naá, ña xi'o ña naá ná. Ta noó na kua'an kaki, to'on yó'o kíán tátó'on iin díko támi sá'an, ña xi'o ña kataki na. Tido, ¿ndá yoo kandeé kee choon yó'o, tá dáá?

17 Ta ko kée ta'on ndu'u tátó'on kée kua'á nda'o taa, tá'an ra xiónoo náka'án nda'lí to'on Ndios xi'in ña mañá. Di'a ndísá'ano káchóon ndu noo Ndios, chí mií ná ni xi'o choon yó'o noó ndu, ta noo mií Ndios ká'an ndu sa'a Cristo.

3

Dána'a Pablo noó ñayuu ña ni kandqo Ndios kee na ña saá xi'in ná

1 ¿Á ká'án ndó ña nandió kuéi tuku ndu'u ndukú ndú ña nakoni ndo ndu'u sa'á ña ká'an ndu dión? O, ¿á ká'án ndó ña xínñó'ó ndú iin tuti chindeé ndú mií ndú noo ndo'ó, o iin tuti noo ká'an va'a mií ndó sa'á ndu tátó'on ki'o xínñó'ó ñaá dao ka ra? Koó,

2 dá chí tuti ká'an va'a sa'a ndú kúu iin rá iin mií ndo'ó, ta káaan ini níó ndú. Ta ndidaá tá'an ñayuu xi'o kuendá sa'a choon va'a ni kee ndu tein ndó xa'an,

³ chi miían ndaaq kuiti ndo'ó kúú tuti ká'an va'a sa'a ndu'u, ñaq kíán ni taa mií Cristo, ñaq kíán né'e ndu xíonoo ndú. Ta ko ní taaa naan noo iin tuti xí'in tinta. Di'a ni taa naan xí'in ndéé Espíritu ij Ndios tákí. Ta ko ní taaa naan noo yuu dá'ándá, di'a ni taa naan ini níó ndo.

⁴ Ta kándezéé ká'ano ini ndu'u ij Ndios ñaq kí'o dión kíán sa'a ñaq ió Cristo xí'in ndú.

⁵ Ta ni lú'u ñaq ndichí ko kómí míí ndu'u ñaq kíán kedaá xí'in ndú ka'án ndú ñaq katí'a ndu kee ndu choon yó'o, dá chi mií vá Ndios kúú na xí'o ñaq ndichí noo ndu, dá katí'a ndu kee nduan.

⁶ Ta mií Ndios kúú na ni xí'o ña káti'a ndu dána'a ndu sa'a ñaq saá ni kandoo na kee na xí'in ñayuu na. Ta dín va kíán o duú ley, ñaq ni taa na xí'in letra, chi noo Espíritu ij míí ná ni kii ñaq saá ñoo. Ta ley ñoo xí'o ñaq kánian kuu ñayuu, tído Espíritu ij, noón kúú na xí'o ñaq kataki chichí yó.

⁷ Ta ley ñoo, tá'an ñaq xí'o ñaq kánian kuu yo, ni taa Ndios ñaq noo yuu. Ta ni naye'e ndaa tá ni xí'o naan noo Moisés. Ta ko ní kúú ta'on kande'é na ñoo Israel noo Moisés sa'a ñaq ndato téí yé'an, tído sa kua'an ndaño'ó vá ñaq yé'e noo ná.

⁸ Tído ndato ká ví naye'e ndaa tá kemáni Ndios yo xí'in Espíritu ij ná.

⁹ Dá chi tá dión ndato ni naye'e ndaa tá ni xí'o na ley yatá, ñaq ká'an ñaq kúú yó ñayuu kómí kuachi noo Ndios, ví'i ká ví ndato ñaq saá xí'o Ndios noo yo, chi xí'oan ñaq kandoo vii yo noo ná.

¹⁰ Chi va'ará ndi kí'o ví ndato naye'e ndaa tá ni xí'o na ley yatá, tído ko ta'ón ñaq a kíán noo ñaq ndato téí naye'e ndaa xí'o Ndios noo yo viti.

¹¹ Dá chi ley yatá, ñaq naá, ndato ni sa ye'e

ndaaqan, tído ví'í ką ví ndato náye'ę ndaa ña saá xí'o Ndios noo yo viti, chı̄ ndidaá tá'ąn tiempo kooan.

¹² Ta sa'á ña ió tandeé iní ndu ña kı̄'o dión kián, sa'á ñoó kę yu'ú ta'on ndu ka'ąn ndu sa'án,

¹³ ta ko kée ta'on ndu táto'on kı̄'o ni kee Moisés, chı̄ ni dādá'i na noo ná xí'ín iin dā'on, dá ná o koní na ñoo Israel ña sa kua'ąn nda'ę ña ndato tóon noo ná.

¹⁴ Tído ni ndadi va ñaxintóni ñayuu ñoo. Ta nda na ndéi viti ndó'o ta'ani dión, chı̄ tá ká'i na ley yatá, ió táto'on iin dā'on sadí ñaxintóni ná. Tído tá ná kandeé iní na Cristo, nda daá ví kexoo dā'on, ña sadí ñaxintóni ná.

¹⁵ Ta nda kuú viti ndó'o na dión, chı̄ tá ká'i na ley Moisés ñoo, sadí ij vá dá'on ñoo ñaxintóni ná.

¹⁶ Tído tá ná kandeé iní na sato'o yo Jesús, dá kían kexoo dā'on, ña sadí ñaxintóni ná.

¹⁷ Dá chı̄ sato'o yo kúú Espíritu ij Ndios, ta noo nákaa Espíritu ij Ndios, ñoo kúú noó ni nono, koó ña'a ką ketéin.

¹⁸ Sa'á ñoó koó ką dá'on sadí noo yo, ta mií yó ná'a táto'on kı̄'o ndato yé'ę sato'o yo Ndios, táto'on kée iin espejo ná'a ndatoán táto'on káa yó. Chı̄ iin rá iin kuú kuú náye'ę cháá ką yo kua'ąn yo kooó táto'on kı̄'o ndato yé'ę mií ná, ta ña yó'o kían kée na kúú Espíritu ij Ndios, na kúú sato'o yo.

4

¹ Ta sa'á ña ni xi'o Ndios choon yó'o noo ndú sa'á ña kú'u ini na sa'a ndú, sa'á ñoó kę kútúú ini ndu.

² Di'a kúñó'ó ndú ndidaá ña ka'an noo kéde'ę dao kę ñayuu. Ta ko xionoo ndu dánda'i ndu ñayuu, ta ko nádaká ta'on ndu to'on tó'ón xí'ín to'on Ndios noo dána'a ndu. Di'a dána'a nda qndu, ta ñoó kían

kédaá xí'ín ñayuu, dá ná o sa nákani kuáchí ini na kande'é ná ndu'u. Ta mií Ndios ná'a ña dión kián.

³ Ta to'on va'a dána'a ndu, ko kandaq ini dao ñayuu, chí ió iin ña'a sadí ñaxintóni ná. Ta ñayuu kua'qan naá, noón kúú na ndadí ñaxintóni.

⁴ Ta ña u'u dándaki ñayuu yó'o viti, ta ñoó kíán ni sadí ñaxintóni ñayuu ko xiín kandísá, dá kíán ná dá'a ni natoon ñaxintóni ná kee to'on va'a ña ká'qan sa'a ndi ki'o ká'ano choon kómí Cristo Jesús, na káa tátó'on ki'o káa Ndios.

⁵ Ta ko xiónoo ta'on ndu'u dána'a ndu sa'a míí ndú, di'a dána'a ndu ña iin tó'ón Jesucristo kúú sato'o noo ndidaá ña'a, ta ndu'u kúú na xínuáchí noo ndidaá ndó sa'a ña kóni ndu Jesús.

⁶ Dá chí mií Ndios, na ni sa'anda choon, dá ni naye'ë ndaa noo ín naá, noón ta'ani kúú na ni datóon ñaxintóni ndú, dión dá kuu dátóon ndu ñaxintóni dao ka ñayuu, dá kana'a ná ndi ki'o ká'ano tatá Ndios, ta ná'a Ndios ña ndato yó'o xí'ín Jesucristo.

Kí'o dí'a kée ndu sa'a ña kándezé iní ndu Jesús

⁷ Ta ndu'u kúú tátó'on iin kídi ñó'o noo ñó'o iin ña kuiká, ña kúú to'on ndato dána'a ndu, dá ná kandaq ini ñayuu ña ndéé ká'ano yó'o ni kii noo Ndios, ta o duú ndéé kómí míí ndú kián.

⁸ Ta va'ará só'óní tändó'ó ndu'u, tído ko ni tadi ta'on ndu. Ta va'ará nákani nda'o ini ndu, tído ko ndí'i ta'on tändéé iní ndu.

⁹ Kéndava'a ñayuu xí'ín ndú, tído ko dáyaq ndá'a ta'on ñaá Ndios. Kóon na ndu'u noñó'o, tído ko kándezé ta'on na dánaá na ndu'u.

¹⁰ Ndeí kúú míí vá noo xiónoo ndu, daá kuití vá ió ña ka'ání ná yíki koño ndu tátó'on ni kee na xí'ín

Jesús, dá ná kandaq̄ ini ñayuu ña ió takí Jesús sa'á ña náki'o ndu yikí koño ndu ndo'an dión.

¹¹ Chi xían nani takí ndu ndéi ndu, daá kuití vá ió nduu ndu náki'o ndu mií ndú kuu ndu sa'a Jesús, dá ná kandaq̄ ini ñayuu ña ió takí na sa'á ña náki'o ndu yikí koño ndu ndo'an dión.

¹² Ta sa'á ña daá kuití ió ña kuu ndu, sa'á ñoó nónó noo ndo ni'i ndo ña kataki chichí ndó.

¹³ Ta kándéé iní ndu Ndios tátó'on ki'o ni kandeé ini ñaá na ni taa di'a noo tuti ij Ndios: "Sa'á ña kándisa ndaaí Ndios, sa'á ñoó ni ka'in sa'a ná." Ki'o dión ta'ani ndó'o ndu'u, chi sa'á ña kándisa ndu na, sa'á ñoó ká'an ndu xí'in ndó sa'a ná,

¹⁴ dá chi ná'á ndú ña ni naataki sato'o yo Jesús ni kee Ndios, ta kándisa ta'ani ndu ña dánátaki na ndu'u tátó'on ni kee na xí'in Jesús, dá nakuita dáó yo noo ná.

¹⁵ Chi xí'o ndu mií ndú ña ndó'o ndu ndidaá tandó'ó yó'o sa'á ña kú'u nda'o ini ndu sa'a ndo, dión, dá ná ndukua'a chaá ká ñayuu natiiñ ña manj̄ xí'o Ndios, dá kían kua'a chaá ká ñayuu naki'o ndivé'e noo Ndios, dá ná natiiñ na chaá ká ñaño'ó.

¹⁶ Sa'á ñoó kó kútúú ta'on ini ndu, va'ará sa kuyatá yikí koño ndu kua'an, tído iin rá iin kuú kuú di'a ndúsaá níó ndú kua'an.

¹⁷ Dá chi tандó'ó ló'ó, ña ndó'o tóo níó ndú ñayuu yó'o, ñoó kían xí'o ña ni'i ndú iin ña ndato ká'ano noo Ndios, ña ni iin kuú o ndí'i.

¹⁸ Ta kó ndí'i ta'on ini ndu sa'á ña ndé'á xí'in noo yo. Di'a ndí'i ini ndu sa'á ña kó túu, ña kó xiní yo xí'in noo yo. Dá chi ña ndé'é yó xí'in noo yo, ñoó kían ndí'i va. Tído ña kó xiní yo xí'in noo yo, ñoó kían ni iin kuú ta'ón o ndí'i.

5

¹ Dá ch̄i ná'á ndu'ü ñaq yikí kōñō ndíxi ndu kúú tát̄o'on iin ve'e ndéi tóo ndu ñayuu yó'o. Ta tá ná kasandaá kuü natanjan, dá ko'on Ndios k̄i'o na iin ve'e kandei ndu, ñaq kían ko ní káv̄a'a xí'ín ndá'a t̄aq, ñaq ni iin kuü q ndí'i, ñaq kúú kuendá induú.

² Sa'á ñoo nda'í tâna ndu, ch̄i kóni kíi ndu nandixi ndu yikí kōñō saá, ñaq kúú kuendá induú.

³ K̄i'o dión, dá nandixi ndu iin yikí kōñō saá, dá q kóo vichí ndú.

⁴ Ta nani ndíxi ndu yikí kōñō yó'o, nda'í tâna ndu, dá ch̄i kó kóni ta'on ndu kandoo vichí ndú. Di'a kóni ndu ñaq nandixi ndu iin yikí kōñō saá, dá kían naá yikí kōñō xí'i yó'o, dá ni'i ndú iin yikí kōñō ñaq kataki chichí.

⁵ Ta mií Ndios kúú ná ni saki ñaq dión kee na xí'ín ndú, ta ni xi'o na Espíritu ná noo ndú, dá ná kandaq ini ndu ñaq miían ndaqa dión kee na xí'ín ndú.

⁶ Sa'á ñoo daá ió t̄andeeé iní ndu noo ñaq yó'o, ta ná'á ndú ñaq xían nani ndíxi ij ndú yikí kōñō yó'o, xíká vá ndíta ndu noo ió sato'o yo Jesús.

⁷ Xionoo ndu xí'ín ñaq kándeeé iní ndu ñaq k̄i'o dión kían, ta kó ndí'i ini ndu sa'á ñaq xiní ndu xí'ín noo ndú.

⁸ Tido kándeeé ká'ano ini ndu ñaq dión koo, sa'á ñoo kóni cháá k̄a ndu dánkoo ndu yikí kōñō yó'o, dá kuu nakuita ndu noo sato'o yo Jesús.

⁹ Sa'á ñoo ndí'i ini ndu, á mií ndú ndéi xíká ndú noo ná o á mií ndú sa ndíta ndu noo ná, ñaq kóni ndu kían nata'an ini ná xiní ná ñaq kée ndu.

¹⁰ Dá ch̄i miían ndúsä nakuita ndidaá tá'an yó noo Cristo Jesús, noo koo na keyík̄o ná, dá natiin iin rá iin yó ya'i sa'á ñaq ni kee yó nani ni sa ndixi

yó yikí koñō yó'o, á mií yó ní kee yó ña va'a, o á mií yó ní kee yó ña kini.

Ní xi'o Ndios choon noo ndú ña dánáki'in tá'an va'a ndu ñayuu xí'ín Ndios

11 Ta sa'á ña ná'á ndú ña kánian yu'ú ní'ini yó na kúú sato'o yo, sa'á ñoó ndí'i ini ndu dáxinoo ini ndu ñayuu, dá kandísa na ña ndaq dána'a ndu. Ta mií Ndios kúú na ná'á va'a táto'on kj'o kúú ndu, ta kándéé iní ndu ña kj'o dión ta'ani kátóni ini ndo.

12 Tido ná dá'a ni ka'án ndó ña nandió kuéi ndu chinaní va'a ndu mií ndú noondó, di'a kónindu ña ní'i ndo ña ka'án va'a ndó sa'q ndú'u, dá kían nónó noondó ka'án ndo xí'ín ñayuu kátoó chíndaya'ii mií sa'á ña luu ká'an na, tido yakó ndaq'o nío ná.

13 Chi tá ká'án dao ndó ña lóko kúú ndú, dá kían lóko va kúú ndu sa'á Ndios, tá dáá. Tido tá ká'án ndó ña kéndísa'ano ndu, dá kían ña va'a mií vá ndó kían.

14 Ta kú'u ndaq'o ini Cristo sa'q ndu, ta ñoó kían kédaá, sa'á ñoó ndí'i ini ndu kéchóon ndu noo ná, chi ná'á ndu ña sa'á ña ní xi'i mií ná sa'q ndidaá ñayuu, sa'á ñoó ní xi'i ndidaá ñayuu.

15 Ní xi'i Jesús sa'q ndidaá ñayuu, dá kían ná dá'a ka ni kandei yó keeá ña kónimií yó. Di'a kánian kandei yó kee yó ña kóniná ní xi'i sa'q yo, ta ní nataki na.

16 Sa'á ñoó ko nákani kq ini ndu sa'á ñayuu táto'on kj'o nákani ini ñayuu ko ná'á Ndios. Ta va'ará ní sa'q ka'án ndu ña iin taqa oon ní sa'q kuu Cristo, tido viti ko nákani kq ini ndu dión sa'q ná.

17 Dá chi ndi ndáá miío ñayuu ñó'o tixi ndá'q Cristo, ní nduu na iin ñayuu saqá. Ta ndidaá ña ní

sá kuu na tá satá ní kandoo vaan, ta ndidaá ñá ní nduu saá.

¹⁸ Ta ndidaá ñá yó'o kée mií Ndios, ná ní naki'in tá'an va'a xí'ín yó sa'á ñá ní kee Cristo. Ta ní xí'o na choon noó ndu'u ñá kían dána'a ndu noó ñayuu ndi kee na, dá naki'in tá'an va'a Ndios xí'ín ná.

¹⁹ Chi sa'á ñá ní kee Cristo, sa'á ñoó kuu naki'in tá'an va'a Ndios xí'ín ñayuu, chi kó taó kuendá ta'on ká na sa'á kuachi kée ñayuu. Ta ní sa'anda na choon noó ndu ñá dána'a ndu noó ñayuu ndi kee na, dá naki'in tá'an va'a Ndios xí'ín ná.

²⁰ Ta ndu'u kúú ná ní chikata Cristo kane'e ndu to'on na noó ñayuu, sa'á ñoó kéchóon Ndios ndu'u, dá ká'an ndu xí'ín ñayuu. Sa'á ñoó seí nda'í ndu noo ndo'ó xí'ín kuu Cristo ñá koo ini ndo naki'in tá'an va'a ndó xí'ín Ndios.

²¹ Ta Cristo kúú ná kó ní ya'a ta'on kee kuachi, tído ní nakuido na kuachi yó, dión, dá ní kandoo yó kúú yó ñayuu kó kuachi noo Ndios sa'á ñá ní kee na dión.

6

¹ Ta viti ndu'u kúú ná kéchóon xí'ín Cristo, sa'á ñoó ká'an ní'ini ndu noo ndo ñá ná dá'a ni koo ini ndo natiin oon ndó ñá manj ní kee Ndios xí'ín ndó.

² Dá chi dí'a kaá tuti ií Ndios:
Mií kuu ní kaxii, kuu dáá ní seídó'i ndo'ó.
Chi tá ní kasandaá kuu ní dákakii ndo'ó,
kuu dáá ní chindeeí ndo'ó.
Ta kuu víti kúú kuu ní kaxi Ndios, chi mií kuu víti kóni ná dákaki na ndo'ó.

³ Ta ni iin tó'ón ñá'a nóo kó yá'a ndu kee ndu noo ni iin tó'ón ñayuu, dá kían ná o ní'i ná ndi koo ka'an ndava'a na sa'á choon ní xí'o Ndios noo ndú.

4 Di'a ná'q̄ ndu mií ndú noo_{q̄} ndidaá ñ̄a kée ndu
ñ̄a kúú ndú n̄a kéchóon ndaq̄ noo_{q̄} Ndios, dá chi xí'o
ndeeé nda'o ini ndu, va'ará ndó'o ndu t̄andó'ó sa'q̄
choon kée ndu, o va'ará kámanj̄ ñ̄a'a noo_{q̄} ndú, ta
dión ta'ani kée ndu tá ndó'o ní_{q̄} ndú.

5 Ta xí'o ndeeé ta'ani ini ndu va'ará káni na ndu'u,
o va'ará sadí n̄a ndu'u ve'e k̄a, o va'ará kuá'lá
ñayuu ndákuei naá xí'ín ndú, o va'ará choon ndeeé
nda'o kée ndu, o va'ará ko kídi ndu dao s̄akuaá, o
va'ará ko ní'i ndu ñ̄a'a kasá'an ndu dao ta'ándá.

6 Ta noo_{q̄} choon kée ndu, vii kée ndu, ta kéchóon
ndu ñ̄a ndíchí xí'o Ndios, ta ió kueé ini ndu, ta va'a
ini ndu, ta xí'ín ndeeé Espíritu iíj Ndios kéchóon ndu,
ta kú'u ndisa ini ndu sa'a ndidaá ñayuu,

7 ta dána'a ndu to'on ndaq̄, ta xí'ín ndeeé mií
Ndios kée ndu ndidaá ñ̄a'a, ta né'e ndu ñ̄a kúú ñ̄a
ndaq̄ xí'ín ndá'a kuá'a ndu, xí'ín ndá'a íti ndu, dá
chindeé ndu mií ndú.

8 Ió dao ñayuu xí'o ñaño'ó noo_{q̄} ndú, ta ió dao
k̄a n̄a koó ñaño'ó ná noo_{q̄} ndú. Ta dao na chínaní
kini na ndu'u, ta dao k̄a n̄a chínaní va'a ñaá ná. Ta
va'ará chínaní tó'ón ná ndu'u, tído n̄a ndaq̄ va kúú
ndu.

9 Ta ió dao ñayuu kée na ñ̄a ko nákoní n̄a ndu'u,
tído ná'á vá ná ndu'u. Sa ndii va kúú ndú xiní ndu,
tído takí ii vá ndu. Ta va'ará kéndava'a kini na xí'ín
ndu'u, tído ko xí'i ta'on ndu.

10 Ta va'ará ndukú ñayuu ñ̄a kandei nda'í ndu,
tído daá kádij iní ndu. Ta va'ará kúnda'í ndu, tído
di'a ndekuiká ndu ñayuu xí'ín to'on Ndios. Ta
va'ará ni ñ̄a'a ta'on koó noo_{q̄} ndú, tído di'a kómí ndu
ndidaá ñ̄a va'a cháá k̄a.

11 Ni nono yú'u ndú ni ka'q̄n ndaq̄ ndu xí'ín ndó,
n̄a ñoo Corinto xaq̄n, ta ndino'o ini ndu xí'ín ní_{q̄}

ndú ní ka'ān ndú xí'ín ndó.

¹² Kó ní sadí ndú ní ndú noo ndo'ó, mií di'a ndó kúu ná ní sadi ní ndó noó ndú'u.

¹³ Ta kóní ndu ñá kee ndó xí'ín ndú tátó'on kí'o ní kee ndu xí'ín ndó, sa'á ñoo seí nda'í ndú noó ndó tátó'on kée iin tatá xí'ín dé'e ra ñá konó ta'ani ndó ní ndó noó ndú'u.

Yóó kúu ve'e ño'o Ndios tákí

¹⁴ O sá kóo ini ndó naki'in tá'an nóó ndó xí'ín ñayuu kó kándísa Jesús. Dá chí, ¿á naki'in tá'an nóó ñá ndaq xí'ín ñá kó ndáa, ká'án ndó? Ta, ¿á naki'in tá'an nóó noó tóon xí'ín noó fin naá?

¹⁵ Ta, ¿á kuu naki'in tá'an nóó Cristo xí'ín ñá u'u? Ta, ¿á kuu naki'in tá'an nóó iin ná kándísa Jesús xí'ín iin ná kó kándísa?

¹⁶ Ta, ¿á kuu naki'in tá'an nóó ve'e ño'o Ndios tákí xí'ín ñá kúu yoko, ká'án ndó? Ta yóó kúu ve'e ño'o noo ió Ndios tákí, chí di'a kaá mií ná noó tuti ij ná:

Kooi xí'ín ná, ta kanooi tein na.

Ta yu'u kakuu Ndios noó ná,

ta mií ná kakuu ná ñooi.

¹⁷ Ta sá'á ñá dión kíán, sá'á ñoo kaá ta'an na di'a: Kankuei ndó tein ñayuu kó kándísa xaqan, ta kuxoo ndó kua'án ndó, kaá Ndios, ná kúu sato'o yo.

Ta ni o sá káko'on ndá'á ndó ñá kini kée na, dá kíán natiin vá'i ndó'ó.

¹⁸ Ta yu'u ná kakuu tatá noó ndó, ta ndo'ó ná kakuu dé'e yi'u xí'ín dé'e di'íi, kaá Ndios, ná kúu sato'o yo, ná kómí ndidaá tá'an choon.

7

¹ Ná maní miíi, ki'o dión ví ndato ní xi'o Ndios to'on na noo yo, sa'á ñoo ná taó yo mií yó noo ndidaá tá'an ña dáyako ñíi yo xí'ín ñaxintóni yo noo Ndios. Ta dión, dá ná kasandaá yo koo vii yo noo mií ná sa'á ña yu'ú ni'ini yó na.

Kádií ini Pablo ña ní nandikó iní na ñoo Corinto sa'á kuachi ní kee na

² Natiin va'a ndó ndu'u xí'ín ndino'o ini ndo, dá chi ni iin tó'ón ndó ko ní dár'u'u ndu, ta ni iin tó'ón ndó ko ní dáki'in ndu iin íchi kini, ta ni iin tó'ón ndó ko ní dánda'í ndu.

³ Ta ko ká'in dión, dá ka'an kuachii sa'a ndo, chi sa ní ka'in xí'ín ndó ña nda maá ini ní o ndú ño'o ndo'ó. Sa'á ñoo iin kakuu yó tá ní xi'i yo, ta iin kakuu yó tá takí yo.

⁴ Ta ió nda'o tandeé iní ká'in xí'ín ndó ña nákaní inii, ta va'a nda'o ká'in sa'a ndo noo dao ka ñayuu. Ta ní nákutí xí'ín tandeé iní, ta ní nákutí nda'a ní o ndú xí'an kádií ini ndu tein ndidaá tändó'ó ndó'o ndu.

⁵ Chi tá ní kásáa ndu Macedonia yó'o, ni lú'u ko ní náni'i ndéé ndú, dá chi ndeí kúú mií vá noó ní xionoo ndu ní ndo'o nda'o ndu, chi ní dandó'o ñayuu ní o ndú, ta ní sa yu'ú ni'ini ní o ndú.

⁶ Tido mií Ndios, na xí'o tandeé iní noó na ndó'o ní o, noón kúú na ní xi'o tandeé iní noó ndu'u sa'á ña ní ndisáa Tito.

⁷ Ta o duú sa'á ña ní ndusáa oon ni xi, dá chi ní natiin ta'ani ndu tandeé iní sa'á ña ní xi'o ndó tandeé iní noo xí, chi ní nákaní xi ña ndáti kíi ndo koni tuku ndó yu'u, ta ní nákaní ta'ani xi ña kúnda'i nda'o ini ndo sa'á kuachi ní kee ndó, ta ndí'i ini ndo sa'á yu'u. Sa'á ñoo ní kádií cháá ka inii.

8 Dá chí va'ará ní dákúnda'í inii ndo'ó xí'ín tuti ní taai kosaá noo ndo, tído ko kútúú ta'on inii viti noó ña ni taai ní saq noo ndo. Chí va'ará ní kutúú inii tá ní taai ña, tído viti kándaa inii ña tóó vá ní kunda'í ini ndo ní keean.

9 Ta viti kádií inii, tído ko kádií ta'on inii sa'á ña ní dákúnda'í iní ndó. Di'a kádií inii, dá chí sa'á ña ní kunda'í iní ndo, ñoó ní kedaá xí'ín ndó, dá ní nandikó iní ndo sa'á kuachi ní kee ndó. Chí mií vá Ndios kúú ña ní xí'o ña ní kunda'í iní ndo sa'á kuachi ní kee ndó. Sa'á ñoó ni lú'u ko ní tuú ndó ní kee ndu.

10 Dá chí tá xí'o Ndios ña kúnda'í iní yo sa'á kuachi kée yó, ñoó kían kedaá xí'ín yó, dá nandikó iní yo sa'á ña ní kee yó, dá ni'i yo ña kąki yó. Sa'á ñoó ko kánian ta'u'u ini yo tá ndó'o yó dión. Tído ña kúnda'í ini xí'o ñayuuú yó'o, ñoó kían xí'o ña naá yó.

11 Tído kande'é ndó, chí sa'á ña ní xí'o Ndios ña ní kunda'í iní ndo, ñoó ní kedaá xí'ín ndó, sa'á ñoó ndi ki'o ví ní ndi'i ini ndo kee ndó ña kóni mií ná, ta ní ndi'i ini ndo ndeyíko ndo choon, ta ní ta'u'u ini ndo ní xini ndo kuachi ñoó, ta ní yu'u ndo ní xini ndoán, ta ndi ki'o ví ní katoó ndo koni ndo yu'u, ta ní ndi'i cháá ką ini ndo ní kee ndó choon ní sa'andai noo ndo, ta ni dandó'o ndó níq tąa ní kee kuachi ñoó. Ta noo ndidaá ña yó'o ní na'a ndo ña ní kendaá ndo choon.

12 Tá ní taai tuti ñoó kosaqan noo ndo, ko ní táai ña, dá keyíko ndo sa'á rą ní ya'a ní kee kuachi, ta ni ko ní táai ña kosaqan chindeéán ná ní ta'u'u. Di'a ní taai ña kosaqan noo ndo, dá na'a ndo mií ndó noo Ndios ña ndi'i ini ndó kee ndó choon sa'andá ndu.

13 Ta sa'á ña ní kee ndó dión, sa'á ñoó ní

nduká'ano cháá ką tandeeé iní ndu. Tido n̄i kadii cháá ką ini ndu sa'á ñ̄a n̄i kadii nda'o ini Tito, chí n̄i natiiñ xi tandeé iní ká'ano n̄i kee ndidaá ndo'ó.

¹⁴ Chi n̄i ka'in xí'ín xí ñ̄a va'a kee ndó xí'ín xí, ta ko n̄i xíka'an ta'on nooí sa'á ñ̄a n̄i ka'in dión xí'ín xí. Chi tátō'on ki'o ká'an ndu ndino'o ñ̄a ndaaq xí'ín ndó, ki'o dión ta'ani n̄i xinkoo ndaaq ndidaá ñ̄a n̄i ka'an va'a ndu sa'á ndo noo xí.

¹⁵ Ta n̄i nduká'ano cháá ką ñ̄a kú'u ini xí sa'á ndo, chí ndisaq ini xí tátō'on ki'o n̄i seídó'o ndidaá ndó choon n̄i ta'andaa noo ndo, chí n̄i natiiñ va'a ndó xí xí'ín ñ̄a yu'ú ndo, ta xí'ín ñ̄a ndéi n̄ino ndo.

¹⁶ Ta kádii nda'o inii, chí noo ndidaá ñ̄a a kández inii ndo'ó.

8

Yó'o ká'an Pablo sa'á dí'ón dátaká na kua'an noó na ndó'o níó

¹ Ta viti, ñani, kóni ndu nakani ndu xí'ín ndó sa'á ñ̄a manj kée Ndios xí'ín ndidaá na kúú kuendá Jesús ndéi chí Macedonia.

² Chi va'ará n̄i xirndodó ñ̄aá tандó'ó, tido kádii nda'o ini na, ta va'ará kúnda'í nda'o na, tido kuq'a nda'o dí'ón n̄i dokó ná.

³ Ta yu'u xí'o ndaaq kuendá sa'á ná, ñ̄a ndino'o ini ná n̄i xí'o na dí'ón tátō'on ki'o sáa ndéé ná, ta n̄i ya'a cháá ką ví n̄i xí'o na noó ñ̄a sáa ndéé ná.

⁴ Ta n̄i seí nda'i nda'o na noó ndu'u ñ̄a ná kandía ndu tiin ndu dí'ón n̄i dataká na, dá kuu chindeé ná ñayuu kúnda'í, na kúú ñayuu Ndios.

⁵ Va'a cháá ką ví n̄i kee na noó ñ̄a ndáti ndu kee na, dá chí dinñó'ó n̄i naki'o na mií ná noo ndá'a sato'o yo Jesús. N̄i ndi'i, dá n̄i naki'o na mií ná kueídó'o na ndu'u tátō'on ki'o kóni mií Ndios.

6 Sa'á ñoó ni ka'an ni'ini ndu noo Tito ña tátō'on ki'o ni chindeé xí ndo'ó tá ni kásá'á ndó kétútí ndó dí'ón chindeé ndó ná kúnda'í ñoó, ki'o dión ta'ani ná dákinkoo xi choon noo ña manj kee ndó yó'o.

7 Vä'a kée ndó noo ndidaá ña'a, chi kández ká'an iní ndo Jesús, ta tñ'a ndó ka'an va'a ndó, ta ndichí ndo noo ña'a Ndios, ta ndino'o ini ndo kée ndó ndi ndáa mií vá choon, ta kú'u nda'o ini ndo sa'a ndú. Sa'á ñoó koo ini ndo kee va'a ta'ani ndó noo ña manj yó'o.

8 Ta ña ká'in xí'ín ndó, ko kíán iin choon sa'ándái noo ndo. Di'a kónij ña kandé'é va'a ndó tátō'on ki'o ndí'i ini dao ká ñani yo chindeé ná ná kámanj ña'a noo, dá ná kandé'á á miílan ndaq ió ña kú'u ini ndo sa'a ñayuu ndó'o dión.

9 Ta sa na'á vá mií ndó sa'a ña manj ni kee Jesucristo, ná kúú sato'o yo, sa'a yo, dá chi sa'a ña kú'u nda'o ini ná sa'a, sa'á ñoó ni ndee na mií ná iin taa kúnda'í, va'ará kuíká nda'o na. Ta sa'a ña ni ndenda'í ná mií ná, sa'a ñoó ni'i yo ña koo kuíká yo noo Ndios.

10 Ta viti kóni yu'u ka'an ni'inii noo ndo sa'a ña yó'o. Chi kánian dákinkoo ndó choon yó'o viti, chi nda kuija ao ni kásá'á ndó kétútí ndó dí'ón ñoó, ta o duú ña yó'o oon ni ní kee ndó, chi mií ndó ni ndaki ini ña dión koo.

11 Sa'á ñoó dákinkoo kíj ndo choon yó'o, chi tátō'on ki'o luu ni chikaa ini ndo kee ndóan mií sa'a, ki'o dión ndí'i ini ndo dákinkoo ndóan viti. Ta ki'o ndóan tátō'on ki'o ió ña noo ndo.

12 Chi tá ná ki'o ndóan xí'ín ndino'o ini ndo, dá kíán nata'an iní Ndios koni naqán, chi ko xíká ta'on na ña ki'o yó ña koó noo yo.

13 Ta ko ká'an ta'on yu'u ña yó'o xí'ín ndó sa'a

ña kónij ña kandei va'a dao ka ñayuu, dá kando
ndá'a ndo.

14 Di'a kónij yu'u ña chindeé tá'an yó tá kamani
ña'a noo yo, chi tiempo viti kánian koto ni'ini ndó
na kúnda'í ñoo xí'ín ña kándoo noo ndo, dá chindeé
ndo na xí'ín ña kámani noo ná. Dión, dá ná nandió
kuéi na chindeé ná ndo'ó xí'ín ña xínño'ó ndo ió
noo ná, dión, dá chindeé tá'an yó tá kámani ña'a
noo yo.

15 Dá chi di'a kaá tuti ij Ndios: “Ñayuu ni ndítútí
kua'á ña'a, ta ko ni kándoo ta'an vaan. Ta na ni
ndítútí lu'an, ko ni kámani ta'an vaan.”

16 Tido ndivé'e Ndios, chi mií ná ni kedaá xí'ín
Tito, sa'a ñoo ndí'i ini xi sa'a ndo táto'on ki'o ndo'o
miíi.

17 Chi xí'ín ndino'o ini xí ni natiiin xi choon ni xí'lo
ndu noo xí. Ta sa'a ña ndí'i ini xi sa'a ndo, sa'a ñoo
kosaq xi noo ndéi ndo, chi ki'o dión ni chikaaq ini
miíi xí.

18 Ta ni tanda'á ta'aní ndu iin ka ñani yo kosaq
ra xí'ín xí, ta ndeí kúú mií vá noo ndítútí na kúú
kuendá Jesús ká'an va'a na sa'a rá, chi kechóon va'a
ra noo to'on va'a ká'an sa'a Jesús.

19 Ta qo duu dión oon ni kíán, taa yó'o kúú ra ni
kaxi dao ka na kúú kuendá Jesús ña kían kane'e
tá'an ra kanoo ra xí'ín ndu'u natiin ndu dí'ón, ña ni
ketútí dao ka ñani yo. Ta kee ndu choon yó'o, dá ná
natiin sato'o yo ñayño'ó, dá kandaq ini ndo ña kóni
ndu chindeé ñaá ndu noo choon yó'o.

20 Ta ki'o dión ni chikaaq ini ndu, dá kían ni iin
tó'ón ñayuu ná dá'a ni nákani kuáchi ini kande'é
ná ndu sa'a dí'ón kua'a ni ndítútí ná kane'e ndu
ko'on ndu.

21 Chi ndí'i ini ndu kéndisá'ano ndu choon. Ta

o duú noo sato'o yo Jesús oon ni ndí'i ini ndu kee ndu dión, nda noó ñayuu ta'ani ndí'i ini ndu kéndísá'ano ndu.

²² Ta tanda'á ta'ani ndu iin ka ñani yo kosaq ra xí'ín ta yó'o. Ta kuqá nda'o ta'ándá ni na'q ra mií ra noo ndu ña ndí'i nda'o ini ra kendaq ra choon. Ta vití ndí'i cháá ka ini ra chindeé ra ndo'ó, chi ió nda'o tandeé iní ra xí'ín ndo.

²³ Ta kana'á ndo ña Tito kúú ra né'e tá'an xí'ín yu'u, ta kechóon dao xí'ín noo ndo'ó. Ta uu ka ñani yo kosaq xí'ín xí'ín ra ni tanda'á dao ka na kúú kuendá Jesús kosaq ra, ta xí'ín ta yó'o natuin Cristo ñañó'ó.

²⁴ Ta na'q ndo mií ndo noo ta yó'o ña kúú ndo na kú'u ini sa'q na kúnda'í ñoó, da na kandaq ini dao ka na kúú kuendá Jesús sa'q ña va'a ni kee ndo, da na da'a ni dátuú ndo ndu'u noo ká'an va'a ndu sa'q ndo noo ra.

9

¹ Ko xínñó'ó ka ka'in xí'ín ndo'ó sq'á dj'ón, ña kían kétútí dao ka na kúú kuendá Jesús, da chindeé na ñayuu Ndios ndoí kuendá Judea,

² chi sq na'q váí ña ndino'o ini ndo kóni ndo chindeé ndo na. Ta ka'an va'q sq'á ndo'ó noo ñani yo ndoí Macedonia yó'o, chi ka'in xí'ín na ña ndo'ó, na ndoí Acaya xaqn, nda kuiq ao ió nduu ndo chindeé ndo ñayuu kúnda'í. Ta sq'á ña ni ndj'i ini ndo kee ndo dión, sq'á ñoó ni chikaq ta'ani ini na kee na dión.

³ Tido ni tanda'í ñani yo yó'o kosaq ra noo ndoí ndo, da kían na da'a ni kandoo tó'ín noo ña ni ka'an va'q sq'á ndo sa'q choon yó'o, da na xínko ña ni ka'in xí'ín na ña kandei nduu ndo.

4 Dá ch̄i oon ni ví saq̄ dao na ndéi Macedonia xí'ín, ta koni na ña ko ndéi nduu ndo xí'ín dí'ón ñoo, dá kían kaka'an nda'o noo ndú'u sa'á ña ni kandeé iní ndu ndo'ó, ta ko ni sá ndeí nduu ndo. Tido ví'í ka ví kaka'an noo mií ndó.

5 Sa'á ñoo ni chikaq̄ inij ña va'a cháá ka ni seí nda'i noó taa yó'o ña kosaq̄ rä noo ndéi ndo dinñó'ó, dá chindeé rá ndo'ó ketútí ndó dí'ón, ña ni kaa ndo ki'o ndó. Ta dión, dá ná kandei nduu ndo ki'o ndóan xí'ín ndino'o ini ndo, dá ná dá'a ni kakian ña ni kendúsä ndu xí'ín ndó.

6 Ta ká'ín xí'ín ndó ña kandeé ndó tátó'on ndo'ó na xiti, ch̄i na xiti cháá, cháá vá dákée na. Ta na xiti kua'a, kua'a dákée na.

7 Ta iin rá iin ndó ki'o tátó'on ki'o ni chikaq̄ ini niq̄ ndo. Ta o sa ki'o ndóan xí'an kúnda'i ini ndo, ni sa'á ña miían ndúsa ki'o ndóan. Ch̄i náta'an ini Ndios xiní na na xí'o ña xí'an kádií iní na.

8 Ta na ká'ano nda'o kúú Ndios, sa'á ñoo kuu va ndekua'a na ña'a va'a noo ndo, dá kían ni iin tó'ón ta'on ña'a na o kómaní noo ndo, dá kían ná koo ni ña'a chindeé ndó dao ka na.

9 Dá ch̄i dí'a kaá tuti ij Ndios:
Ni dasá rá ña ió noo rá, ta ni xi'o raan noó na kúnda'i,

ta iin ni kandoo va ña nda'a ni kee ra noo Ndios.

10 Ta mií ná xí'o tata noo rä xiti, ta xí'o ta'ani na pan noó na kuíko, ta mií ná ndekua'a tata ió noo ndo. Ta ndekua'a ta'ani na ña va'a kee ndó xí'ín dão ka ñayuu.

11 Dión, dá koni ndo koo kua'a ña'a noo ndo, dá kuu ki'o kua'a ndo ña'a noó ñayuu xínñó'án. Dá tá ná naki'o ndu dí'ón ñoo noo ná, dá kían naki'o na ndivé'e noo Ndios sa'án.

12 Chi tá ná nakí'o ndu dí'ón yó'o noó na kúnda'í ñoó, qo duú ña'a xínñó'ó oon ni ñayuu Ndios ni'j ná xí'án, dá chi di'a kuq'á ndaq'o noo ndivé'e nakí'o na noo Ndios sa'á.

13 Ta sa'á ña natuin na dí'ón ni kemáni ndo ná, sa'á ñoó keká'ano na Ndios, chi miían ndaq seídó'o ndó to'on vaq'a sa'á Cristo. Ta keká'ano ta'ani na Ndios sa'á ña ni xí'ó ndó kuq'á ndaq'o dí'ón ni chindeé ndó mií ná xí'ín dao ka ñayuu.

14 Ta ki'o dión ta'ani kaká na ña maní noo Ndios sa'á ndo, chi kú'u ndaq'o ini na sa'á ndo, chi mií Ndios ni kedaá xí'ín ndó, dá ni kee ndó ña maní ká'ano yó'o xí'ín ná.

15 Ta ndivé'e ká'ano Ndios, chi ká'ano ndaq'o ña maní ni kee na xí'á. Ta ko ní'i yo to'on vaq'a ka'an yo sa'án.

10

Ká'an Pablo sa'á choon ni xí'ó Ndios noo ná

1 Ta yu'u Pablo seí nda'í va'i noo ndo xí'ín ña nda'í ió inij, xí'ín ña ió va'a inij táto'on ki'o ni kee mií Cristo, va'ará ká'an dao ndó ña iin taa vitá iní kúú yu'u tá nákaai tein ndó xaqan, tído tá nákaa xíkáí, deéén ndaq'o ká'in xí'ín ndó.

2 Tído seí nda'ávíí noo ndo ña tá ná saai, ná dá'a ni kendúsa ndo xí'uña ka'an deeéín xí'ín ndó, chi miían ndaq kuiti kosaq nduui ka'an deeéín xí'ín na ká'an ña xíonoo ndu kée ndu táto'on ki'o kée ñayuu kuendá ñayuu yó'o.

3 Miían ndaq ndéi ndu ñayuu yó'o, tído ko kékchóon ta'on ndu ña'a ió ñayuu yó'o, dá naá ndu xí'ín ña kini.

4 Chì kó kéchóon ta'on ndu ñaq ió ñayuu yó'o, dá naá ndu xí'ín ñaq kini. Chì nda'á chóon, ñaq kían kéchóon ndu, kúú ndéé xí'o mií Ndios. Ta xí'ín ñaq yó'o dánaá ndu nooq dándaki ñaq kini.

5 Ta xí'ín ndéé yó'o ta'ani dátuú ndú ndidaa ñaq to'ón kéchóon ñayuu. Ta dátuú ta'ani ndu ndidaá ñaxintóni tányí, ñaq kédaá xí'ín ná, dá kó nákoní ñaq Ndios. Ta náchi'i ndu ndidaá ñaxintóni ñayuu tixi ndá'a Cristo Jesús, dá ná kueídó'o ñaa ná.

6 Ta ió nduu ndu dándó'o ndu níó ná kó xiín kueídó'o tá ná kasandaá ndo kueídó'o ndisa ndó to'on Ndios.

7 Kande'é va'a ndó ndi káa iin rá iin ñaq'a. Tá ió iin káa ndó nákoní mií ñaq kúú ndó kuendá Cristo, dá kían kánian taó kuendá va'a ndó, chì tátó'on kí'o kúú ndó kuendá Cristo, kí'o dión ta'ani kúú ndu'u.

8 Chì va'ará yá'i cháá nooq chíndaya'i choon né'i, tído kó xíka'an ta'on nooq, chì mií sato'o yo Cristo ni xí'o choon yó'o nooq, dá dákuá'anoi ndo'ó nooq ñaq kándísa ndó. Ta kó ní xí'o na ñaq nooq ñaq dánaái nooq ndo.

9 Ta o sa ká'án ndó ñaq ndukuí dáyu'lí ndo'ó xí'ín to'on ká'in nooq tuti tánda'í kosaq nooq ndo.

10 Chì kaá dao ndó ñaq miílan ndaqa deén nda'o ká'in nooq tuti táai tánda'í kosaq nooq ndo, ta kuáchí nda'o choon sa'ándái nooq ndo. Tído tá ió xí'ín ndó, kó kúú ta'on yu'u iin taea ndeé iní, ta ni kó tí'ai ka'an va'i, kaá dao ndó.

11 Tído ká'in xí'ín ná ká'án dión ñaq ná kana'á ná ñaq tátó'on kí'o ká'án ndu nooq tuti táai ndu, kí'o dión ta'ani kee ndu tá ná saq ndu nooq ndéi ndó xaqan.

12 Ta kó chíndaq nooq ndu kí'in tá'an ndu xí'ín ta kátoó chíndaya'i mií, ta ni kó chídáó tá'an ndu mií ndu xí'ín rá. Tído taea yó'o, ndéi ra chíkí'ó rä mií rá

xí'ín ñaqée ra, ta chídáó rá mií rá xí'ín rä kée tátó'on kée mií rá. Ta sa'á ñaqée ra dión, sa'á ñqó kó ñó'o ndí'i ta'on ini rä.

¹³ Tído ndu'u, kó yá'a ta'on ndu chíndaya'i ndu mií ndú chápá ka noó choon né'e ndu. Di'a chíndaya'i ndu mií ndú tátó'on káa choon ní xi'o mií Ndios noo ndú, ta xí'ín choon yó'o ní kasandaá ndu noo ndéi ndó.

¹⁴ Kó yá'a ta'on ndu tá sa'ándá ndu choon noo ndó, chí yá'a ndu tá kó ní saq ndu noo ndéi ndó. Tído ndu'u kúú rä mií noó ní saq ní dáná'a to'on va'a sa'á Cristo Jesús noo ndó.

¹⁵ Ta kó yá'a ta'on ndu chíndaya'i ndu mií ndú noó choon kée dao ká na. Ña kóni ndu kían kua'ano chápá ka ndó xí'ín ñaqée iní ndó Jesús, dá ná kandaya'i chápá ka choon kée ndu tein ndó, tátó'on kí'o dándáki choon né'e ndu.

¹⁶ Ndi'i, dá ko'ón ndu dáná'a ndu to'on va'a sa'á Jesús noó ná ndéi xíká chápá ka noo ndó'ó, ta o kú'u ta'on ndu dáná'a ndu noó dáná'a dao ká taa, dá kían ná dá'a ni chíndaya'i ndu mií ndú noó choon ní kee dao ká ra.

¹⁷ Ta ná ká'án kuryíí, kánian kuryíí ná sa'á ñaqée sato'o yo Ndios sa'á ná.

¹⁸ Dá chí ñayuu, ná chíndaya'i mií, kó kándoo va'a na noo Ndios. Di'a ñayuu, ná chíndaya'i mií Ndios, noón kúú ná kándoo va'a.

11

¹ Kónij ñaqée ndeé ní koo ini ndó sa'í viti, chí ko'ín ka'ín xi'ín ndó tátó'on kée iin rä ndúlóko. Tído ndeé koo ini ndó sa'í,

² dá chí kékuión yu'u sa'á ndó tátó'on kuión ini Ndios sa'á ndó, dá chí sa ní kándooi ñaqée naki'o viií

ndo'ó noo iin tó'ón Cristo kakuu yí ndo tátó'on kée iin tatá tá kua'qan rä naki'o ra dë'e di'í tákí rä noo ndá'a taea kakuu yí xí. Chi kónií ñaq koo vii ndo naki'oi noo mií Cristo.

³ Tido nákani inii sa'a ndo, dá chi tátó'on ki'o ní kee koo, tá'qan kirí mañá ní dñanda'í Eva, oon ni ví ki'o dión nadaká taea to'ón ñaxintóni ndo, dá ya'a ndo koni xíxi ndo Cristo.

⁴ Dá chi tá vei dao kaea, ta díin dána'a rä sa'a Jesús o duú ñaq ní dñaná'a mií ndu'u noo ndo, ta dána'a rä sa'a iin kaea espíritu noo Espíritu ij Ndios, na ní natuin ndo, ta díin va dána'a rä sa'a to'on va'a sa'a Jesús o duú ñaq ní dñaná'a ndu noo ndo, tido xí'o ndeeé ini ndo sa'a rá.

⁵ Ta kí'in ki'oi ñaq kó kúú ta'oín iin taea nóo noo taea chínaní ndo kúú apóstol ndáya'i.

⁶ Chi va'ará kó tí'a yu'u ka'qan va'i, tido kó kámaní taeón ñaq ndichí ní xi'o Ndios noói. Dá chi noo ndidaá vá ñaq'a ní kee ndu, ta noo ndidaá ñaq'a ní ka'qan ndu, ní na'q ndu tein mií ndo ñaq dión kián.

⁷ ¿Á ní ya'i ní keei kuachi sa'a ñaq ní kenóoi mií, dá kandaya'i ndo'ó, xiní ndo? Chi tá ní dñaná'i to'on va'a Ndios noo ndo, kó ní kí'in ya'i ta'an vei.

⁸ Ta sa xio ndaaí di'ón ndá'a dao kaea na kúú kuendá Jesús ní sa kuu ya'avii, dá ní sa ioi ní dñaná'i noo ndo.

⁹ Tá ní sa ioi xi'ín ndo, ta nda'í kómani ñaq'a nooí, tido ni iin tó'ón ndo kó ní dándi'i inii. Chi ndidaá ñaq'a sa komani nooí ní xi'o dao kaea ñani yo, na ní kii chí kuendá Macedonia. Ta noo ni iin ñaq'a kó ní dándi'i inii ndo'ó, ta ni iin kuu o dándi'i inii ndo'ó noo ñaq xinño'í.

¹⁰ Ta sa'a ñaq nákaa to'on ndaa Cristo ini ní oí, sa'a ñoo ká'in xi'ín ndo ñaq kó íin ta'on kuu dítá

ñä chíndaya*'ii* choon kéei sa'á ñä ko kí'in ya*'i* noo
ndo'ó, nä ndéi chí Acaya xaqan.

11 Ta, ¿ndiva'a ká'in dión, ká'án ndó? ¿Á ko kú'u
ta'on inij sa'á ndo'ó, ndän*i*? Mií Ndios kúú nä ná'á
ñä kú'u ndä'o inij sa'á ndo.

12 Ta ñä kéei kían ko kí'in ya*'avii* noo
ndo, ta dión
ij vá keei, dá ná o ní'i dao kä taa, tá'an rä ndúkú
chindaya*'ii* mií, ndi kee ra chidáo tá'an rä mií rá
xí'ín ndu'u.

13 Dá chí taa ñoó kúú apóstol to'ón, ta kúú rá taa
kéchóon xí'ín ñä mäñá, chí kéean miíán ñä
kúúán táto'on iin ángel ndato tóon.

14 Tido ná dá'a ni naá téi ini ndo ñä kí'o dión kée
ra, dá chí dión ta'ani kéee ñä u'u, chí kéean miíán ñä
kúúán táto'on iin ángel ndato tóon.

15 Sa'á ñoó o duú iin ñä kuáchí kían kandaq ini
yo ñä taa kéchóon noo ñä u'u kéee ra mií rá ñä kúú
rá ta kéchóon noo ñä ndäqa. Tido kasandaá iin kuu,
dá keyíko sa'á rá táto'on káá choon ní kee ra.

Yó'o ká'an Pablo sa'á ndidaá tandó'ó ní ndo'ó na sa'á ñä né'e na to'on Jesús

16 Nándio koo tukui ká'in xí'ín ndó ñä ná dá'a ni
ka'án ndó ñä ndúlókoi. Tido tá ká'án ndó ñä dión
kían, dá natiin ndó yu'u táto'on iin nä ndúlóko, dá
nónó nooí chindaya*'ii* miíí cháá.

17 Ta ñä ká'in xí'ín ndó viti, ko kían ñä ní natiin
noo sato'o yo Ndios. Chí kían táto'on ká'an iin nä
ndúlóko, sa'á ñoó kándéé inij chindaya*'ii* miíí.

18 Ta sa'á ñä kua'á ndä'o taa chindaya*'ii* mií sa'á
ñä kéee ra ñayuú yó'o, sa'á ñoó chindaya*'i* ta'ani
yu'u miíí.

19 Ch̄i ndino'o ini ndo xí'o ndeé iní ndo seídó'o ndó taa ndeé to'on, va'ará kaá ndo ña kúú ndó na ndichí.

20 Ta xí'o ndeé ta'ani ini ndo va'ará náchi'i dao ra ndo'ó t̄ixi ndá'q rá, o va'ará kétí'a dao ra ndo'ó, o va'ará xío ndaa dao ra ña'a ndó, o va'ará chíndaya'i dao ra mií rá noo ndo, o va'ará káni dao ra da'andá noo ndo.

21 Ta xíka'an ví noói ka'in xí'ín ndó ña kó ní kée ndu dión xí'ín ndó, ch̄i nóo va ió ini ndu.

Ta noó ña chíndaya'i dao ká taa ñoo mií rá, chindaya'i ta'ani yu'u miíí, va'ará ká'in tátó'on ká'an iin tā ndúlóko.

22 ¿Á kúú rá tā hebreo? Ñaá ta'ani kúú yu'u. ¿Á kúú rá tā ñoo Israel, ña kúú ñoo Ndios? Ñaá ta'ani kúú yu'u. ¿Á kúú rá na ve'e tatá sá'ano Abraham? Ñaá ta'ani kúú yu'u.

23 ¿Á kúú rá tā kéchóon noo Cristo? (Ká'in tátó'on kée iin na ndúlóko.) Tido kéchóon cháá ká yu'u noo Cristo q̄ duú mií rá, ch̄i yu'u kúú rā kua'q̄ cháá ká ni kéchóon noo Cristo. Ta sa'q̄ mií ná kua'á nda'o ta'andá ni kani ndava'a ñayuu yu'u, ta kua'q̄ cháá ká ta'andá ni s̄a ká yu'u ve'e k̄a, ta kua'á nda'o ta'andá daá ió ña kuui.

24 Ta o'on ta'andá ni kani na Israel oko sa'on komí chirrión s̄atá yu'u.

25 Ta oní ta'andá ni kani na yu'u xí'ín vara, ta iin ká ta'andá kua'an na ka'ání ná yu'u xí'ín yuū, ta oní ta'andá ni keta ka'ani barco ini taño'o noo nákaai kua'in, ta iin ñoo xí'ín iin nduú ni s̄a nōo ni'inii noo taño'o.

26 Ta ndó'o nda'o níoi íchi noo xíonooi, chi ióan kuui kée yuta, ta ió ta'ani ña kuui kée tā kui'íná, ta

ió ñaquui kée ná ñooj, ta ió ta'ani ñaquui kée ná ko kúú ná Israel. Ta ió ñaquui noq kúú ñoo ná'ano, xí'ín noq kúú yukú ichí xí'ín noq taño'o, ta ió ta'ani ñaquui kée ná chínaní mií ñaq kúú ná kuendá Jesús.

²⁷ Ta sa'á choon kéei, sa'á ñoq kútati nda'a vei, ta kuq'á nda'o ta'ándá ko ní sá kidij, ta kuq'á nda'o ta'ándá sa xí'i dokoi ñaq kuíkoi xí'ín ñaq íchij takuií, ta kuq'á nda'o ta'ándá ni sa xionoo nditai, ta ni sa ndo'o níqí ñaq vixi chi koó dá'on kandixii.

²⁸ Ta noq ndidaá kaq'a, ió iin kaq'a ndó'i iin iin kuq kuq, chi nákani nda'o inij sa'á ndidaá ná kúú kuendá Jesús ndéi iin rá iin ñoo.

²⁹ Chi, ¿ndi ndáa ndo'o ndó'o níq, ta ko ndó'o ta'ani níq mií? Ko iin ta'on. O, tá kández dao taa dánda'í ra ndo'o, ¿á ko ná'á ta'on ndó ñaq xido nda'o inij?

³⁰ Tá mián kánian chindaya'ii mií, va'a kaqan ná chindaya'ii mií ñoq ñaq ná'á ñaq kúú iin ta ko kómí ndéé mií.

³¹ Ta mií Ndios, ná kúú tatá sato'o yo Jesucristo, ná daá kuití kánian natiin ña^ño'ó, noón kúú ná ná'á ñaq ko ká'an to*iin*.

³² Tá ni sa io yu'u ñoo Damasco, ñoó nákaq iin ta né'e choon, ta nákaq ra tixi ndá'a rey Aretas. Kúú ni sa'anda ra choon noq ta ndaá yé'é ñoo ñoó ñaq ná kandei nduu ra tiin ra yu'u, ni ka'án rá.

³³ Tido ndéi dao ñayuu ni taó ná yu'u ventana, dá ni dánoo na yu'u ini iin tiyika ndíka náo ñoo ñoó, dá ni kuu ni kaqii noq ndá'a ta ñoó.

12

Yó'o ká'an Pablo sa'á iin ñaq'a dándo'o níq ná

¹ Miían ndaaq ndisa ni ñaq'a ko ndáya'i ñaq chindaya'i miíi, tído viti ná ko'ín nakanii xí'ín ndó sa'á ñaq ní na'q sato'o yo Jesús nooí, xí'ín sa'á ñaq saá ní nakani na xí'ín.

² Ta ná'á yu'u sa'a iin taa, ta taa yó'o íin xí'ín Cristo, ta sa io uxi komi kuiq ní naki'in ñaaá Ndios né'e na ní sa'an na nda induú kúu oni. Xíni á ní sa'an ra xí'ín nda yikí koño ra, o níó óon ra ní sa'an. Iin tó'ón dinj Ndios kúu na ná'á.

³ Ta ná'á yu'u sa'a taa yó'o, ta xíni á ní sa'an ra xí'ín yikí koño ra, o níó óon ra ní sa'an. Iin tó'ón dinj mií vá Ndios kúu na ná'á.

⁴ Tído miían ndaaq ní naqidá ñaaá Ndios noo ndato téi káa noo ió na. Ta ñoo ní seídó'o ra to'on, ñaq kían o kát'a yó nakani yó, chí ni iin ñayuu ko ní ní'i tá'i nakani na sa'án.

⁵ Ta kuu va chindaya'i yu'u taa yó'o, tído o chindaya'i ta'on yu'u miíi, chí chindaya'i miíi sava'a sa'a ñaq ná'q ñaq kúu iin taa ko kómí ndéé miíi.

⁶ Tído tá ká'án yu'u chindaya'avii miíi, dá kían o kákkuu ta'on yu'u iin taa oon ini, chí ñaq ndaaq va ka'in. Tído o kée ta'oin dión, dá kían ni iin ñayuu ná dá'a ni chindaya'i chá'a qaa na yu'u noó ñaq ndéé ná kéei o ñaq seídó'o na dána'i.

⁷ Ta sa'a ñaq ná o yá'a téi chindaya'i miíi sa'a ñaq ndato ní na'q Ndios nooí, sa'a noó ní kásáa iin ñaq a dándó'an níóí, ta kían tát'ón iin ión yái tárnee ñíi, xiníi, ñaq kéchóon ñaq u'u dándó'an nímáí, dá kían ná o yá'i chindaya'avii miíi.

⁸ Ta sa oni ta'andá ní seí nda'ávii noo sato'o yo Jesús ñaq ná dítá ná ñaq kédaá xí'iín ndó'o nímáí.

⁹ Tído di'a va ní kaa na xí'iín: "Koó, sa vatí va nákaaqon tixi ñaq maní kée yu'u xí'ón, chí ndéé mií

yu'ü kían ná'a va'a cháá ką noó ną koó ndéé." Sa'á ñoó ndəni ndino'o ini yu'ü chindaya'avii miíí sə'á ną ná'a ña kúú iin taa ką kómí ndéé miíí, dión, dá ná'i ña nákaai t̄ixi ndá'a ndéé mií Cristo.

10 Ta sə'á ña ió ndéé Cristo xí'ín, sə'á ñoó kádii inii tá koo ndééí, o tá kána'a ñayuu xí'ín, o tá kámanj ña'a noói, o tá kéndava'a ñayuu xí'ín, o tá ndó'o níóí. Dá chi tá koo ndééí, dá di'a kúú iin taa ndakí cháá ką kée Ndios.

11 Tído, tátō'on kée iin taa ndeeé to'on, k̄l'o dión ni keei sə'á ña n̄i chindaya'avi miíí, tído mií vá ndó ni kedaá xí'ín, sə'á ñoó n̄i keei dión. Di'a mií vá ndó kánian nakoni ndo yu'ü, dá chi noo ni iin to'ón ta'on ña'a ką kándoo nóó yu'ü noó taa chínaní ndó kúú apóstol ndáya'i, va'ará koo ña'a kúúí.

12 Kuä'á ndə'o ña'a ná'ano kée ną kúú apóstol Jesús n̄i kee yu'ü tein mií ndó, ta n̄i keei ña xí'an kueé ió inii, chi n̄i keei ña ndato, xí'ín ña kedaá xí'ín ñayuu, dá naá iní ña, xí'ín ña ná'ano vei noo Ndios.

13 Sə'á ñoó, ¿ndí kián va'a n̄i kee yu'ü xí'ín dao ką ną kúú kuendá Jesús, ta ką ní keei ña xí'ín ndo'ó, xiní ndo? Chi sava'a ña n̄i kee kían ką ní kí'in ya'i ta'an vei noo ndo. ¡Ká'ano koo ini ndo sə'í tá ká'án ndó ña ña yó'o kúú iin kuachi kini!

Yó'o ká'an Pablo ña saa ną ñoo ñoó ta'ándá kúú oni

14 Kana'á ndó, chi sə'á ió nduuí saai noo ndéi ndó ta'ándá kúú oni. Ta q̄ dāta'án ta'on yu'ü ndo'ó xí'ín ni iin ña'a, chi ką ndí'i ta'on ini yu'ü sə'á ña ió noo ndo, di'a ndí'i inii sa'a mií vá ndó. Dá chi ką kánian koto takuáchí leé tatá xi, di'a ną kúú tatá va kánian koto de'e na.

15 Ta ndino'o ini yu'ü iój ñä dándí'i ndidaá ñä ió nooí sa'ä ndö, ta ió ta'anii dándí'i ndidaá ndééí sa'á ñä kú'ü inij sa'ä ndö. Ta va'ará sá'ano cháá kä ñä kú'ü inij sa'ä ndö, tído ndo'ó, dánkoo di'a ndó ñä kú'ü ini ndö sa'í.

16 Tido kaá dao ndó ñä va'ará kó ni kí'in ya'i noo ndö, tído sa'á ñä kúúi iin tã mañá, sa'á ñoó ni danda'ávíi ndo'ó, kaá ndö.

17 ¿Á ni danda'íi ndo'ó xí'ín iin taa ni tanda'í ni saa noo ndö, ká'án ndö?

18 Ni seí nda'ávíi noo Tito saa xí xí'ín iin kä ñani yo noo ndéi ndö. Ta, ¿á ni danda'íi Tito ndo'ó, tá dáa? ¿Á kó ná'á ndó ñä iin tó'ón vá kúú ñaxintóni ndú, ta iin nóó vá íchí ño'o ndu'ü?

19 Ndá ndi kuu ká'án ndó ñä ká'än ndu dión, dá chi kóni ndu kandoo va'a ndu noo ndö. Tido koó, chi noo Ndios vá ká'än ndu dión sa'á ñä kúú ndu kuendá Cristo. Ta noo ndidaá ñä kée ndu, na mani miíi, ndukú ndu'ü ñä kua'ano cháá kä ndo íchí Ndios.

20 Chi yu'íi ñä tá ná saai noo ndéi ndö, oon ni ví natiin yu'ü ndo'ó ndéi ndó kée ndó ñä kó náta'an inij, ta dión ni ndo'ó, o náta'an ini ndö kee yu'ü. Dá chi oon ni ví ndéi ndó ndátó'ón kuáchí ndö, o ndéi ndó xí'ín ñä u'u ini ndö, o ndéi ndó xí'ín ñä tondó ndö, o ndéi ndó sa'ándá tá'an ndó, o ndéi ndó dátai chi'an tá'an ndö, o ndéi ndó kává'a ndó kuachi satá dao kä ñayuu, o ndéi ndó xí'ín ñä tayíi ndö, o ndéi iin rá iin ndó kée ndó ñä kóni mií ndö.

21 Chi tá ná saai noo ndéi ndö, oon ni ví natiin yu'ü ñä ka'an noo noo Ndios kee ndö. Ta oon ni ví kuakii xí'ín ndirá nooí sa'á ñä kuá'á nda'o ndö ni ya'a ni kee kuachi, ta kó ñá'ä nandikó iní ndö sa'á ñä ni kee ndó kuachi ka'an noo, o sa'á ñä ni

kidí ndo xí'ín ná kó kúú ñadi'í ndo o yíí ndo, o sa'á ndidaá ká kuächchi ní kee ndó xí'ín ñíí ndo.

13

¹ Ta viti xíno oní ta'ándá saai nooq ndéi ndó. Ta kana'á ndó ñá xínñó'ó yó uú ñayuu o oní ñayuu kandita kí'o kuendá, dá keyíkó yo iin tандó'ó.

² Sa ní ka'in xí'ín ndó tá ní sa ioi xí'ín ndó, ta viti ká'an tukui xí'ín ndó, ta kee ndó kuendá ñá iói xí'ín ndó. Ta xían nani nákaä xíkái, tánda'í tuti yó'o kosaä noó ná ní ya'a ní kee kuächchi, xí'ín nooq ndidaá ka ndo'ó, chi tá ná saä tukui nooq ndéi ndó, dá kían ní lú'u ñá maní o kóo sa'a ndo.

³ Chi ndúkú ndó korndodó ndó yu'u nde'á á miían ndaaä kuiti Cristo kúú ná ká'an noó yu'u. Ta kana'á ndó ñá ko kúú ta'on na iin ná koó ndéé xí'ín ndó. Di'a ná'a ná ñá kómí ná ndidaá ndéé xí'ín mií ndó.

⁴ Dá chi va'ará ní xi'i Jesús ndika cruz tátó'on iin taa koó ndéé, tído viti takí ná kée ndéé mií Ndios. Ta dión ta'ani ndó'o ndu'u, ko tå'ón ndéé kómí ndú ñayuu yó'o tátó'on ní ndo'o mií Cristo. Tído kataki ndu kandei ndu xí'ín ná kee ndéé mií Ndios, dá kechóon ndu nooq ndo.

⁵ Kande'é va'a ndó mií ndó, ná kande'á á miían ndaaä kándéé iní ndo Jesús o koó, ta korndodó ndó mií ndó. Ta, ¿á ko xí'o ta'on ndó kuendá ñá ió Jesucristo xí'ín ndó? Chi tá ko ió ná xí'ín ndó, dá kían sa ní kändoo va ndó ní tuú ndó noó ñá kándisa ndó.

⁶ Ta kándéé iní ñá xí'o ndó kuendá ñá ko ní kändoo ta'on ndu ní tuú ndú noó ñá kándisa ndu.

⁷ Xíká ndu ñá maní nooq Ndios sa'a ndo, dá ni iin tó'ón ndó ná o yá'a kee ñá kini. Ta ko kée ndu dión,

dá kandoo va'a ndu noó ñayuu. Dión kée ndu sa'a ndo'ó, dá katí'a ndó kee ndó ña va'a, va'ará ká'an dao ká ñayuu ña ni tuú ndú noó ña kándisa ndu.

8 Chi o kúu ta'on chituu ndu ña ndaa, di'a ndíta ndu chíndee ndúan.

9 Sa'á ñoó náta'an ini ndu kakuu ndu taa koó ndee tá ná kuita toon ndó xí'ín ña kándisa ndó. Ta xíká ndu noo Ndios ña ná xíkuei ndó koo ndó tátó'on kí'o kóni mií ná.

10 Ta táai to'on yó'o kosaä noo ndo nani nákaä xíkái, dá kían, tá ná saai noo ndéi ndó, ná dá'a ni ka'an deeín xí'ín ndó, chi ni xí'o sato'o yo Jesús choon yó'o nooí, dá dákuá'anoi ndo'ó xí'ín to'on Ndios, ta kó ni xí'o naan nooí ña dánaá di'ai ndo'ó.

Xí'ín ndisá'án yó'o dándí'i Pablo ña ká'an na

11 Ta viti ko'in dándí'i ña ká'in xí'ín ndó. Ná kadii iní ndo, ta ndeyiko ndo mií ndó noo Ndios, ta kí'o tá'an ndó tandeé iní, iin tó'ón ná kakuu ñaxintóni ndo, ta kandei va'a ndó xí'ín iin rá iin ndó. Ta Ndios, ña xí'o ña kandei ñochí yó, ña xí'o ña ku'u ini sa'a sátá'an yó, ná koo xí'ín ndó.

12 Ta chító tá'an ndó noo ndo, ta ña yó'o ná kakuu iin ñañó'ó ka'an tá'an ndó ndisá'án sa'a ña kúu ndó kuendá Jesús.

13 Ta ndidaá ñayuu Ndios ndéi xí'ín yu'u yó'o ká'an ña ndisá'án xí'ín ndó.

14 Ta ná koo ña manj xí'o sato'o yo Jesucristo xí'ín iin rá iin ndó, ta ná ku'u ini sa'a sátá'an ndó tátó'on kí'o kú'u ini Ndios sa'a ndo, ta iin ná kakuu ndó kee Espíritu ij ná. Dión ná koo.

**Tuti yó'o kúú to'on Ndios, ta xí'o ña kuendá
sa'a Jesús
New Testament in Mixtec, Tezoatlán (MX:mxb:Mixtec,
Tezoatlán)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Tezoatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Tezoatlán [mxb], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.l

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Tezoatlán

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b81ac6b3-0ad5-5336-8d42-4c2703b04e9f